

JORNADES SOBRE PLANTES AROMÀTIQUES, MEDICINALS I CONDIMENTÀRIES

Els dies 30 de novembre i 1 de desembre del 2002 es van celebrar al Centre Tecnològic Forestal de Catalunya de Solsona les primeres Jornades de l'ACPPAM on varen assistir unes 50 persones.

El dia 30 de novembre es van realitzar les següents xerrades:

10-11 h:

Presentació de la reforma de la Política Agrària Comunitària.

Sr. Eduard Bes, Centre de Formació i Estudis del DARP

Van començar doncs les Jornades amb la "Presentació de la Reforma de la Política Agrària Comunitària" a càrrec del Sr. Eduard Bes responsable del Centre de Formació i Estudis del DARP. Va descriure la situació actual a Europa com un sostre, la PAC, sustentat per dos pilars, un 10% dels pressupostos es destinen a polítiques de desenvolupament rural i un 90% a polítiques de preus i mercats. Aquest darrer afectat per la ampliació de països, massa despesa, mantenen els excedents, la sanitat alimentària ha estat un fracàs, la OMC (134 països volen lliberalitzar el comerç, i reduir les proteccions per poder vendre millor els seus productes).

No se sap encara si es farà una revisió o una reforma de la PAC. Però el que pretèn és equilibrar mercats, facilitar l'ampliació, disminuir els excedents, acceptar compromisos comercials amb els països del sud, adaptar-se a les negociacions de l'OMC, traspasar pressupost de la PpiM al PDR, recompensar als agricultors per mantenir el món rural i mantenir l'estabilitat de les rendes agràries. Això comportarà noves actuacions i obligacions, com serien, modificar les principals organitzacions comunes de mercat, substituir els ajuts a la producció per ajuts per explotació, ajuts per part de nous agricultors, reduir els preus de garantia de certs productes, aplicar sistemes de modulació progressiva dels ajuts i un sostre màxim, acomplir les normes d'ecocondicionalitat (aplicar les Bones Pràctiques agrícoles, respectar el medi, mantenir les terres de retirada en bones condicions, assegurar l'ocupació del territori i laboral, etc.), i realitzar auditories de control a les explotacions.

Les accions cap al desenvolupament rural es vol ampliar, i les noves actuacions complementarien o reforçarien les moltes mesures ja establertes actualment a partir del 2005, es preveuen actuacions especials en temes agroambientals i en zones desfavorides, reforçar la qualitat i sanitat alimentària d'ús humà i animal, les denominacions d'origen, i PRODUCTES ECOLÒGICS, donar suport per a produir aplicant els criteris d'ecocondicionalitat, ajuts per la protecció agroambiental. Sembla ser que als pressupostos ningú vol posar-ne més, i que els fons estructurals es mantindran a la baixa. Un suport directe a la producció de PAM actualment no existeix però de l'esmentat anteriorment es pot concloure que els ajuts a nivell de la producció de les plantes aromàtiques i medicinals es poden establir per als nous agricultors, per al cultiu ecològic i la producció integrada, mantenir les funcions productives i recompensar les noves funcions, cultivar productes de qualitat, conservar el medi rural, i les terres de retirada es podrien produir PAM.

Això no vol dir que surtin ajuts periòdics per a millores en la infraestructura, maquinaria, instal·lacions, (Plans de Millora de la Explotació, Lider, Proder), desenvolupament rural, medioambiental, agroturisme, comercialització de productes, productes artesans, etc. Els centres que us poden assessorar millor són les oficines del DARP més properes i del Consell Comarcal.

Tenim el resum de la xerrada per qui el vulgui consultar.

11.30-13.30 h:

Taula rodona: "Preu-qualitat: dos condicionants per a la compra d'una matèria primera de PAM. Contractes de producció"

Moderadora: Astrid van Ginkel

Sr. Xavier de Diego, departament de Control de Qualitat de Novartis

Sr. Manuel Collado, departament de Compres de Euromed

Sr. Albert Sala, director tècnic de Eladiet

Sr. Pablo Latorre, productor d'ecològic.

Sr. Felix de Pedro, productor de l'acppam.

Es va continuar amb la taula rodona on el Xavier de Diego va exposar la situació de l'origen actual de les matèries primeres. Europa importava unes 80.000 Tn de matèria primera als anys 80. També va exposar els requisits de qualitat dels fabricants per assegurar l'eficàcia i seguretat. Per aconseguir-ho es segueixen les normatives vigents i les monografies de Farmacopees on s'especifiquen els assatjos a seguir i els límits a complir. Els criteris de qualitat principals per a la indústria per escollir una matèria primera són la espècie i varietat, les característiques organolèptiques, l'absència de residus i contaminants, i la presència qualitativa i quantitativa de principis actius. Tot això s'aconsegueix es cultiva, recol·lecta, asseca, emmagatzema i transporta correctament.

El Manuel Collado va exposar que determina la compra un contracte previ per anticipar-se a la producció. Intervenien els departaments de compres, qualitat i finances. Fabricar amb matèria de plantacions assegura un control de la qualitat i quantitat. El que si manifesta és que si un producte té més qualitat el preu pot ser superior, però sempre complint amb farmacopea. Un dels principals problemes avui en dia són els stocks, ningú en vol tenir. S'ha de tenir en compte també les quantitats, Euromed treballa amb molts kg, 20-30 Tn. Ells compren segons una mostra, que demanen sigui el màxim representativa de tot el lot, consulten la fitxa tècnica del productor i valoren principis actius (recordeu que parlem d'extractes). Fan un treball molt intens de selecció, homologació i formació de proveïdors.

L'Albert Sala va establir que hi ha tres paràmetres a tenir en compte per a decidir una compra, el preu, la qualitat i el servei. En el cas d'un fabricant de producte final de triturats i pols, a part dels requisits de qualitat de farmacopea, els és molt important la mida del tall i/o la pols i el tipus d'embalatge. Es a dir, que depen de l'ús, sector, tipus de fabricant els requisits i criteris poden variar, i es bo identificar-los previament en el moment del contacte inicial. Respecte al servei inclouen que es serveixi en poc temps, lots homogenis, en les condicions establertes i amb una garantia de qualitat (bulletí d'anàlisi), ja que treballen amb moltes plantes diferents, petites quantitats i stocks reduïts.

El Pablo Latorre va exposar els problemes en que es troba un productor ecològic per aconseguir la qualitat, que la materia primera no tingui elements estranys, que assequi be, i vendre ho fa sobre tot a l'extranger, per a la qual cosa s'ha mogut molt (fires, etc.).

El Sr. Felix de Pedro presenta lleugerament l'acppam i enceta directament el col.loqui demanant als fabricants convidats qué ha de fer l'acppam i els productors per que comprin.

Sembla que les quantitats de producte poden ser definitives per als grans fabricants i el servei i mida de tall per als petits. També s'han de considerar les variacions cada any de preus del mercat. L'assegurament del stock cada any tota la temporada també és fonamental, així com la transformació (barrejes, etc.). Fora bo aconseguir una marca de qualitat o d'origen i fer productes finals.

Es pot concloure que aquesta taula va servir per que ens coneixessim tots una mica més, l'industria a l'ACPPAm i els productors el punt de vista dels futurs compradors i les seves exigències. Unes solucions serien agrupar materia primera dels socis, compartir maquinaria, formar-se, seguir l'apropament a la industria, etc.

15,30-16.30 h:

Presentació del Laboratori de PAM situat a l'Àrea de Productes Secundaris del Bosc. Serveis i gestió.

Sra. Roser Cristóbal, Àrea de Productes Secundaris del Bosc, CTFC.

Es va fer una visita "in situ" al laboratori on es va apreciar l'espai, aparells disponibles i anàlisi que es poden realitzar: característiques organolèptiques, macroscòpiques, assatjos diversos, cromatografies en capa fina i valoració d'olis essencials. En aquests moments encara no ha entrat en funcionament.

Resum del segon any dels camps pilot de la xarxa dels camps de demostració.

Sra. Mónica Fanlo, Area de Productes Secundaris del Bosc, CTFC.

Es va fer una exposició dels resultats de les produccions, quantitats de materia vegetal obtingudes, valoració d'olis, etc., de uns cinc camps pilot. Es continuaran amb les anàlisis per poder obtenir mes informació.

16.30-17.15 h:

Marc legal per a la transformació i comercialització de productes elaborats a base de PAM.

Sra. Mónica Fanlo, Area de Productes Secundaris del Bosc, CTFC.

Es va fer una presentació de la normativa que regula la comercialització de plantes aromatiques alimentaries, així com les oficines de la Generalitat d'agricultura, Sanitat, etc., que poden realitzar aquestes activitats per a poder registrar les instal.lacions. La Mónica disposa de força documentació per consultar.

17.45-18.30 h:

Presentació de maquinaria adaptada a les PAM.

Sr. Jaume Queralt i Sr Felix de Pedro, Associació Catalana de Productors de Plantes Aromàtiques i Medicinals (ACPPAM).

El Felix i Jaume presenten les activitats de comercialització i maquinaria realitzades. S'han visitat un 80% de les empreses del mercat i tantejat les necessitats de quantitats, qualitats i preus que estarien disposats a pagar. Ens mostren tota la maquinaria disponible i quines activitats pot realitzar cada una. Es penjarà aviat a la Web.

18.30-19.15 h:

Presentació de la llotja virtual i de la pàgina web de Producció de PAM.

Sra. Eva Moré, Àrea de Productes Secundaris del Bosc, CTFC.

La Eva presenta la llotja virtual, el seu funcionament, i tota la informació complementària que es pot consultar. Una currada. Us recordem que ja està operativa. Cada divendres s'obre la llotja amb les noves ofertes. S'està parlant que els socis de l'acppam podrien oferir la seva matèria primera amb el segell de l'associació com un criteri de garantia.

El dia 1 de desembre es van realitzar les següents xerrades i una sortida de camp a la Vall d'Ora:

10.30-14,30 h:

Trobada al Mas "El Pujol" (casa de turisme rural de la Vall).

Xerrada sobre usos populars de les herbes remeieres.

Reconeixement de la flora autòctona de la zona.

Sr. Santi Jávega, "Sota Cingles"

El Santi ens porta amb les seves explicacions i passejada a fer un viatge pels usos de les plantes aromàtiques i medicinals.

17.00 h:

Tallers de treball amb els productors participants a les jornades.

Es va fer una roda de suggeriments, necessitats i dubtes dels productors. D'entre els quals es poden subratllar les necessitats de formació, de maquinaria, dubtes en que plantar, com transformar, com vendre, els problemes de dispersió geogràfica dels productors, etc.

Aquestes Jornades varen ser altament valorades pels assistents que varen considerar-les com de les activitats més aplicades i properes a les necessitats dels productors de PAM. Esperem treballar per que les properes segueixin la mateixa línia.